

Ügyszám: NAIH/2018/6005/4/J
Ügyintéző: dr. Bíró János

dr. Franzel Richárd úr részére
stratégiai elemzésért felelős helyettes államtitkár

Miniszterelnökség

richard.franzel@me.gov.hu

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

A 2021. évi népszámlálásról szóló törvény véleményezésre megküldött tervezetét soron kívül áttekintettem és észrevételeimről az alábbiakban tájékoztatom:

Az elmúlt hetekben konzultációt folytattunk a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) szakértőivel a 2021. évi népszámlálás adatvédelmi kérdéseiről. A véleményezésre megküldött törvénytervezet tartalmazza azokat a módosításokat és kiegészítéseket, amelyeket korábban javasoltunk (például az adatkezelés objektív határidőkhöz kötése, a megszemélyesíthető adatok külföldre továbbításának egyértelmű tilalma, az érintettek jogainak biztosítása stb.).

Az egyeztetés során tudomást szereztem arról, hogy az EU országok statisztikai rendszerének fejlesztése várhatóan a következő évtized folyamán szükségessé fogja tenni a regiszter alapú népszámlálásokra való áttérést, ezért tudomásul veszem, hogy az adatvédelmi szempontból leginkább megfelelő anonim népszámlálás¹ helyett a név- és születési adatok megadása is kötelező lesz, továbbá az adatok ellenőrzéséhez és pontosításához fel kell használni a törvényben meghatározott adminisztratív nyilvántartásokat. Ugyanakkor hangsúlyozom, hogy ez csak akkor fogadható el, ha a továbbiakban is maradéktalanul, alapvető szinten érvényesülni fog az az elv, hogy a statisztikai célra felvett adatok személyazonosításra alkalmas módon senkinek sem adhatók át és más célra nem használhatók fel.

Az általános adatvédelmi rendelet és az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. 25/G. § (6) bekezdése, illetve 25/H. § (2) bekezdése az ún. kötelező adatkezelések vonatkozásában – ilyenek minősül a törvénytervezetben foglalt adatkezelés is – a jogszabály-előkészítőre telepíti az adatvédelmi hatásvizsgálat lefolytatásának és az előzetes konzultáció lefolytatásának kötelezettségét. Bizonyosnak tartom, hogy a tervezett adatkezelés során végzett adatkezelési műveletek (például az on-line adatgyűjtő rendszer működése, illetve az adatok biztonságos szétválasztása a központi adatbázisban) magas kockázattal fognak járni az érintettek személyes adatainak védelmét illetően, ezért mellőzhetetlennek tartom az adatvédelmi hatásvizsgálat lefolytatását már a jogszabály-előkészítés

¹I. a törvénytervezet „C” változatát

folyamán, ezt követően annak felülvizsgálatát a tervezett adatkezelési műveletek megkezdését megelőzően.

Nem zárható ki, hogy a hatásvizsgálat eredményei alapján olyan további kockázatok kerülnek napvilágra, amelyek csökkentéséhez jogi szabályozási intézkedések is szükségesek, ezért fenntartom a lehetőséget arra, hogy az adatvédelmi hatásvizsgálat eredménye alapján lefolytatandó előzetes konzultáció folyamán szükség szerint javaslatot tegyek a törvénytervezet, vagy a végrehajtási rendelete módosítására, kiegészítésére.

Nyomatékosan felhívom a figyelmet arra, hogy amennyiben a KSH hosszabb ideig személyazonosításra alkalmas módon fogja kezelni valamennyi állampolgár adatait, úgy egy rendkívül fontos, elvileg sok célra felhasználható adatösszesség jön létre, amelynek illetéktelenek általi megszerzése, felhasználása, illetve nyilvánosságra hozatala rendkívül hátrányos következményekkel járhatna az érintettek és az ország számára, ezért minden lehetséges intézkedést meg kell tenni az adatok biztonságának és bizalmosságának szavatolásáért. Már most kimondható, hogy a korábbi, anonim népszámlálások adatbiztonsági rendszere nem lesz elégséges, hanem az alapoktól kezdve meg kell újítani és erősíteni azt. Ezért azok tartoznak felelősséggel, akik a polgárokat arra kötelezik, hogy a népszámlálás során megadják a személyazonosító adataikat, továbbá a saját tevékenységüket illetően azok, akik megtervezik és lebonyolítják a népszámlálást.

A különleges adatok fokozott védelmet igényelnek. Az érintett önkéntes hozzájárulása elfogadható az egészségi állapotra, a fogyatékosagra, a vallásra, az anyanyelvre és a nemzetiségre vonatkozó adatok kezelésének jogalapjaként, továbbá az érintettet meg kell illetnie a törléshez, az adatkezelés korlátozásához és a tiltakozáshoz való jog mindaddig, amíg a KSH a személyükhöz kapcsolhatóan kezeli a népszámlálás során a hozzájárulásuk alapján felvett különleges adataikat. Ez a javaslatunk alapján szerepel a tervezetben.

A különleges adatok közül elsősorban a nemzetiségre és a vallásra vonatkozó adatok kezelése fokozott kockázatokkal jár, ezért a törvénytervezet „B” változatát támogatom, vagyis azt, hogy a pótösszeírást követően helyreállíthatatlanul meg kell szüntetni a szóban forgó adatok érintetthez kapcsolhatóságát.

A törvénytervezet tartalmazza a népszámlálás egyes feldolgozási szakaszaihoz tartozó határidőket. Ehhez kapcsolódóan javasolom az adminisztratív nyilvántartásokból való adatátvitel határidejét is egyértelművé tenni a normaszöveg 6. §-ában.

Budapest, 2018. október " 9 " "

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök

c. egyetemi tanár

